

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

§. 2. De iis quæ agenda perperam iubentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

§. 2. De iis qua agenda perperam iubentur.

Epist. 7.

Vide Basil.
q. 118. com-
pend.

A. 5.

Lib. 35.
Mor. c. 10.
sen 13.

Benè S. Bernardus animaduertit, tria esse rerum genera; bona quedam, vt fides, spes, caritas, virtutes, & virtutum exercitia; mala quedam, vt quidquid est peccatum: & denique media, qua, vt loquitur, per se, nec bona esse noscuntur, nec mala; possunt tamen indifferentes, & bene pariter, & male, vel prohiberi, vel iuberi, sed malo nullatenus in his, à subditis obediri. Ex his sunt, vt exempli gratia ponam, ieiunare, vigilare, legere, & quaeque talia. Sciendum vero, quia media quaedam in purorum plerumque bonorum, & malorum transeunt rationem: etenim, vt mox ait, propria possidere, seculari quidem homini medium est, quoniam & non possidere licet; monacho verò, quia possidere non licet, purum malum est. ita S. Bernardus, qui idem paulò antè, Valde peruersum est, inquebat, profiteri te obedientem, in quo nosstra superiorum propter inferiorem, id est diuinam propter humanam, soluere obedientiam. Quid enim? quod iubet homo, prohibet Deus: & ego audiam hominem surdus Deus non sic Apostoli, clamant quippe dicentes, Melius est obedire Deo quam hominibus. & iterum: In medijs lex posita est obedientia, tamquam in ligno scientia boni & mali quod erat in medio paradisi. In his profectò fas non est sensum nostrum sensu praescribere magistrorum. In his omnino Prelatorum nec iussio, nec prohibitio contemenda. Sanctus verò Gregorius, breui compendio, multa complexus est cum dixit, Numquam per obedientiam malum fieri, aliquando autem debet per obedientiam, bonum quod agitur intermitteri. Clarius igitur est, quàm vt probando immoremur, Superiorem nullum posse iniungere, vt id agamus quod malum est, illudque malum non posse in prohibentem Deum referri. An autem verè sit malum, iudicandum relinquimus ex iis quae supra cap. 3. dicta sunt, & ex natura, Dei, Ecclesiae, Religionisque praecipis ac legibus, conditione personae, atque circumstantiis. Quibus omnibus consideratis, si contingat vt probabili ratione ductus Superior, aliquid virgeat agendum, de quo subditus dubitat an liceat; subditi est, dubitationis quidem suae momenta expendenda exponere, & Superiore in eadem opinione perseverante, suum illius iudicio subiugare, omnemque, in qua de peccato non constet, Superioris iussionem, quasi Dei mandatum, sedulo & reuerenter implere. Certè frequenter affectus, frequenter error obrepit, falsaque persuasione ducti, mali speciem bonis rebus affingimus: & quid rarius, quàm vt aliquid mali imperetur: sed de hoc etiam in sequentibus ex occasione plura dicentur.

At officiorum locorumque mutationes, non solum solent esse permolestae, sed etiam opinione nostra, publicè priuatimque, nostro, aliorumque magno malo fieri, planè temerè iudicantur: harum causa multae in nostris, multae in aliorum animis perturbationes, alienationes, auersationes, factiones, ac interim lateentes, & Religiosae vitae penitus indecorae similitudines, nonnullos inter progignuntur.

aur: vixque tantum vllum malum est, pernicies vllarum est execranda, vt nō reperitur qui in eam, fugiendarum harumce mutationum cupidine, incurrerit. Inde seditiones, discessiones, rebelliones, ac interdum detestando scelere vel à toto Religiosa vitæ instituto, vel ab ipsa etiam Christiana fide defectiones vel legimus, vel audiūmus, vel in posterum accidere posse præuidemus. Adeò immoderatus in priuata commoda affectus, procreare potens est tragicos exitus. Longum esset, acrius in hoc vitium inuehi: sed abunde est, cur ab eo quàm longissimè nos diuellamus: cum enim rerum futurarum inopinatissimos euentus esse constet, & frequentissimè vsuueniat, vt principiorum tristitium læti, & lætiorum tristissimi sui exitus: cum sapissimè, post eius rei, ad quam totiardebamus, adeptionem, conatum nostrorum nos fastidiosè pœniteat, vtorumque nostrorum (vt quondam Theseum in Hippolyti morte fabulantur) felicitatem ipsi damnemus: cum iucunditatem, & permanentem ex aliqua re creata vtilitatem nobis prouenturam, nulla (ob omnium mutabilitatem) probabili coniectura affirmare possimus: sciamus verò Deum nostrum, vt supremum omnium Dominum & sapientissimum gubernatorem, rerum quarumcumque sortem pro sua voluntate temperare; posse ea vera, & non pœnitenda bona largiri quæ nobis non inamarecant, posse denique & illa quibus vtimur, & nos qui illis vtamur, eo in vigore & corporis & animi conseruare, vt diutissimè è singulis vtilitatem solidam cum iucunditate capiamus; nōne nobis longè consultissimum est, vt toti à diuina prouidentia pendeamus, & qui totam vitam Patri cælesti semel consecrauimus, eius quoque vitæ partes omnes, in eius arbitrio ita relinquamus, vt quidquid mutationum in gradu, officio, loco, habitatione nostra, aut re alia fit à Superioribus, id totum à diuinæ prouidentia vigilantia profectum credamus? nihilque vel de rationibus humanis, vel cuiusquam machinis cogitantes, tota mentis tranquillitate & simplicitate, nos penitus Deo committamus, illique acquiescamus? certi numquam fore vt cuiusquam consilia aut fraudes, consilio præualere possint Altissimi; suauiter quidem, at fortiter, attinget à fine vsque ad finem, & vt eius sapiens bonitas decreuerit, ita omnia disponet. Fidamus illi, & benè nobis erit.

Est autem hæc fiducia, & omnium euentuum velut à Deo expectatio, præcipuum & maximè necessarium ad obedientiam fundamentum, quo non firmè constabillito, cetera nutant omnia, ad artes & humanas calliditates confugimus, opiniones & humanas amicitias consecretamur, ac ambitiosis prelationibus, nos desideriorum nostrorū summam consequi posse præfidimus. Iustus verò & bonus Deus, si tum etiam misericors in nos esse voluerit, hæc subuertet omnia, vtq; animū nostrum ad sanctiora conuertere, locoque meliore spem suam collocare doceat, nequaquā fraudes nostras nobis pro voto cedere patietur. Quanto salutaris à nobis esset creditū, Deum quouis maximè aduerso in casu, solai illius spe subnixis propitium affuturum, & non dico mutaturū tempestatem in serenum,

Serm. 26.
de diu.

sed facturum, ipsa ut procella sit tranquillitas, ipsa ut ardentissima fornax (quod Babylone contigit) leni roris vento refrigeret. Et verò quamdiu hoc fiducia in Deum fundamentum non ponimus; ne hilum quidem in vita spiritali proficimus, & sanctæ obedientiæ adyta nondum vel ab ipso limine salutem modo, & absorbendas Superiorum imperfectiones omnes redundet: ceteroquin qui diuinæ prouidentiae in omnibus firmissimè non adhæserit, annon admodum procliuè est ut humanas prouidentias omnes multiplici dubitatione, & prudenti- la cautione conuellat? Non aliò respexisse videtur S. Bernardus cum dixit, *Vnde scandala, vnde turbatio, nisi quod propriam sequimur voluntatem, & temerè, quod volumus, in corde nostro desinentes, si quo modo id prohiberi contingat aut impediri, contumaces etiam in impatientiam, in murmurationem, in scandalum proni sumus, non attendentes quoniam omnia cooperantur in bonum, his qui secundum propositum vocati sunt sancti: & qui nobis casus videtur, sermo quidam Dei est suam nobis indicans voluntatem: Audite quomodo vir sanctus, ea quæ nos creaturis & hominibus affixi, permissiones, errores, casus, emulationes, inuidiam dicimus, sermonem Dei asserit, Dei voluntatem indicantem? cur autem ita perperam loquamur, cur in impatientiâ, obmurmurationem, & scandala impingamus, verissimam profert causam, quia nostram de nobis opinionem, iudicium, voluntatem præfigentes, rerum, locorum, munerum variis affectibus adhæremus, temerè de nobis aut rebus nostris aliquid statuimus, aut optamus: vnde cum diuinæ voluntatis verax interpres Præpositus, à nostra voluntate dissentit, alia omnia statuit, & quod Deo in consilium non adhibito volueramus euerit; hinc totius mali labes, & Religiosæ obseruantie eversio, cuius damna tanto semper in deterius procedunt, quo minus persuasum est fore, ut peculiari boni Dei ope cuncta denique in maius bonum nostrum cedant. Cetera quæ hinc desiderarentur, è mox dicendis peti possunt.*

§. 3. *De Præpositis quos malos esse constat.*

Adeò nonnumquam euidens est, Præpositorum quosdam malos esse, & pessimè viuere, ut etiam malorum multorum causa sint, vel etiam (quod ratio tamen est) ea perpetrari præcipiant: qualem ergo inferior se ipsum præstare debeat dicendum est, ut si fortè Religiosam disciplinam dissoluat Præpositus, si fornicationi, ebrietati, manifestisque criminibus addictus noceat, si in eadem vitia vel exemplo, vel auctoritate suos pertrahat, si monasterij bona dilapidet, ordinem benè semper obseruatam funditus evertat: tunc enim vel ab animi perturbatione sibi cauere, vel consuetam Præposito obseruantiam deserere, non est cuiusuis, sed eius qui forti beneque præsentis sit animo.

Ergo in eam rem, quatuor nobis obseruanda sunt, persona, personæ facta, gubernatio, iussa peculiaria & ad singula quædam directa.

Quod